

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu: **J. C.**, bytom **B.**, *zastúpeného advokátkou JUDr. E. Š., AK so sídlom K.*, proti žalovanému: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Mierová č. 23, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 5. mája 2009, č. 19105/2009-1214, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9. septembra 2010 č. k. 6S/90/2009-40, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/90/2009-40 zo dňa 9. septembra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie a potvrdené prvostupňové rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 20. januára 2009, č. R-19/2009-5334 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon). Služobný úrad prepustil žalobcu zo služobného pomeru na tom skutkovom základe, že zvlášť hrubým spôsobom porušil základné povinnosti colníka stanovené v § 44 ods. 3 písm. a/, b/ a h/ zákona a to tým, že dňa 23. októbra 2008 na stanovisku č. 1 v Čiernej nad Tisou na hranici medzi SR a UA (Ukrajina) v služobnej miestnosti potom, čo colník P. K. podal jednu škatuľku cigariet Ing. J. Š. a dve škatuľky cigariet jemu a on následne podal jednu škatuľku cigariet colníčke A. B. a tento tovar nezaevidoval do prvej evidencie vedenej na pobočke v Čiernej nad Tisou a tým umožnil, aby tieto cigarety unikli spod colného dohľadu a dňa 24. októbra 2008 na stanovisku č. 1 v Čiernej nad Tisou na hranici medzi SR a UA po vykonaní colnej kontroly vlaku č. 8861 priniesol do služobnej miestnosti fľašu nezisteného obsahu a množstva, ktorú vložil do služobnej tašky a odniesol preč. Týmto svojim konaním žalobca porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že krajský súd po oboznámení sa s nazhromaždenými dôkazmi v správnom konaní dospel k záveru, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca porušil služobnú prísahu a služobné povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, a to konaním, ktoré bolo uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Michalovce a preto bol daný zákonný dôvod na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru colníka podľa § 183 ods. 1 písm. d/ zákona účinného do 31. augusta 2009. Krajský súd nepovažoval námietku žalobcu, že by správne orgány nedostatočne zistili skutkový stav za opodstatnenú, nakoľko súd po oboznámení sa s obrazovým záznamom priebehu výkonu služby v dňoch 23.10.2008 a 24.10.2008 a rovnako ako správne orgány dospel k záveru, že žalobca nekonal v súlade s právnymi predpismi a v súlade so služobnou prísahou a vnútornými predpismi, ktoré upravujú výkon služby colníka. Taktiež nepovažoval súd za relevantnú námietku žalobcu, že mal postupovať správny

orgán podľa § 42 zákona, keďže porušenie služobných povinností a služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom mali preukázané a výsledok trestného konania nemá vplyv na konanie vo veciach služobného pomeru o prepustení zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. d/ zákona.

Včas podaným odvolaním sa žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne domáhal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že prvostupňový súd prijal bez výhrad záver správnych orgánov o zvlášť hrubom porušení služobných povinností a služobnej prísahy žalobcom v tom, že žalobca dňa 23. októbra 2008 po údajnej kontrole vlaku č. 8861 potom, čo prevzal dve škatuľky cigariet neidentifikovanej značky a s nečitateľnou kontrolnou známkou, umožnil, aby tieto unikli spod colného dohľadu s tým, že bolo jeho povinnosťou zaevidovať ich do prvotnej evidencie, ako nezákonný dovoz tovaru a že dňa 24. októbra 2008 priniesol do služobnej miestnosti bližšie neidentifikovanú sklenú fľašu s obsahom priezračnej tekutiny, pričom cez uzáver nalepenej kontrolnej známky vidno, že ide o spotrebiteľské balenie alkoholu. Podľa jeho názoru takýmto vyhodnotením zvukového a obrazového záznamu (bez jeho kontextu s prebiehajúcim trestným konaním) správne orgány a aj prvostupňový súd nepreukázali spôsobom nevzbudzujúcim žiadnu pochybnosť, že v prípade žalobcu došlo ku konaniu, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi upravujúcimi výkon služby colníka, pričom konštatovanie colných orgánov a prvostupňového súdu o jednoznačnom preukázaní pôvodu tovaru zisteného colnou kontrolou v spojení s úradným záznamom riaditeľa colného úradu, v žiadnom prípade takýto záver nepreukazuje. Pokiaľ teda konajúci súd vychádzal len z logických indícií colných orgánov oboch stupňov, nemožno vyvodit' iný záver, než záver o nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach. Krajský súd nevyvrátil jeho námietky a tvrdenia o nedostatočnom zistení skutkového stavu zo strany správnych orgánov, na základe ktorých potom dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a preto nemožno odvolaním napadnutý rozsudok považovať za rozsudok vydaný v súlade s objektívnym právom.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril svojim podaním z 19. novembra 2010 tak, že žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že stanovisko colného úradu č. 1 v Čiernej nad Tisou sa nachádza cca 4 km mimo obce a colníci preto bezprostredne po vykonaní colnej kontroly všetky úkony spojené s colnou kontrolou, najmä zápis nezákonne zisteného dovozu tovaru do prvotnej evidencie vykonávajú v služobnej

miestnosti, pričom použitý zvukový a obrazový záznam preukazuje, že bezprostredne po vykonaní colnej kontroly z Ukrajiny do SR prichádzajúceho vlaku č. 8865 potom, čo colník P. K. podal jednu škatuľku cigariet Ing. J. Š. a dve škatuľky cigariet žalovanému a on následne podal jednu škatuľku cigariet colníčke A. B. a tieto si skryli do služobnej rovnošaty a preto považuje jeho tvrdenie, že si tieto cigarety kúpil pre vlastnú potrebu za účelovú, nakoľko v okolí colného úradu sa nenachádza žiadna predajňa, kde by si uvedené cigarety mohli zakúpiť. Taktiež obrazový a zvukový záznam preukazuje, že žalobca priniesol do služobnej miestnosti dňa 24. októbra 2008 po vykonaní colnej kontroly vlaku č. 8861 sklenú fľašu nezisteného obsahu a množstva, ktorá mala cez hrdlo prelepenú kontrolnú známku, pričom túto fľašu vložil do služobnej tašky a odniesol preč bez toho, aby ju zaevidoval do prvotnej evidencie, na ktorú bol upozornený na pracovnej porade dňa 26. júla 2007, čo potvrdil svojim podpisom. Podľa jeho názoru je z uvedeného konania žalobcu zrejmé, že svojim konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 v spojení s § 246c OSP a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol o odvolaní žalobcu podľa § 250ja ods. 3 OSP dňa 31. mája 2011 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil.

Podstatou námietok žalobcu boli opakované tvrdenia, že on neporušil služobnú disciplínu zvlášť hrubým spôsobom, pričom žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci. Uviedol, že žalovaný a súd prvého stupňa nepostupoval dôsledne podľa ust. § 183 ods. 1 písm. d/ zákona a § 222 ods. 2 zákona, podľa ktorého bolo povinnosťou správneho orgánu ako aj súdu dôsledne objasniť všetky rozhodujúce skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že žalobca bez akýchkoľvek pochybností preukázateľne porušil služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom.

V predmetnej veci je potrebné uviesť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 5. mája 2009 č. 19105/2009-1214, ktorým odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 20. januára 2009 č. R-19/2009 - 5334

vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. služobný úrad prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podmienkami prepustenia zo služobného pomeru podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona sú jednak 1/ porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jednak 2/ jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že obe tieto podmienky boli splnené, pričom k takémuto záveru dospel na základe výsledkov dokazovania v administratívnom konaní, bolo potrebné s takýmto názorom súdu súhlasiť. Bolo preukázané, že žalobca porušil služobnú prísahu tým, že konal nečestne a nedisciplinovane a neplnil si svoje služobné povinnosti uvedené v ustanovení § 43 a § 44 zákona, keď si dôsledne neplnil svoje povinnosti stanovené zákonom a všeobecne záväznými predpismi, ale aj služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Z pripojeného administratívneho spisu bolo zistené, že dňa 23. októbra 2008 na stanovisku č. 1 v Čiernej nad Tisou na hranici medzi SR a UA prevzal od colníka P. K. dve škatuľky cigariet, z ktorej jednu podal colníčke A. B. a jednu si skryl do služobnej rovnošaty bez toho, aby tento tovar zaevidoval do prvotnej evidencie a tým umožnil, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu a dňa 24.10.2008, čo colník P. K. podal jednu škatuľku cigariet Ing. J. Š. a dve škatuľky cigariet jemu a on následne podal jednu škatuľku cigariet colníčke

A. B. a tento tovar nezaevidoval do prvotnej evidencie vedenej na pobočke v Čiernej nad Tisou a tým umožnil, aby tieto cigarety unikli spod colného dohľadu a dňa 24. októbra 2008 na stanovisku č. 1 v Čiernej nad Tisou na hranici medzi SR a UA po vykonaní colnej kontroly vlaku č. 8861 priniesol do služobnej miestnosti sklenú fľašu nezisteného obsahu a množstva, ktorá mala cez hrdlo nalepenú kontrolnú známku a tento tovar nezaevidoval do prvotnej evidencie vedenej na pobočke v Čiernej nad Tisou a tým umožnil, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu, nakoľko tovar (sklenú fľašu opatrenú kontrolnou známkou) vložil do služobnej tašky a odniesol preč. Týmto svojim konaním žalobca porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu.

S poukazom na to, že skutočný stav vo veci bol prvostupňovým správnym orgánom správne posúdený a rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, žalovaný napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 200/1998 Z.z.) colníkom sa rozumie fyzická osoba, ktorá je v služobnom pomere podľa tohto zákona a vykonáva štátnu službu v služobnom úrade. Jednou z podmienok vzniku služobného pomeru colníka je zloženie služobnej prísahy. Tá obsahuje aj sľub čestnosti, statočnosti, disciplinovanosti ako aj ochrany bezpečnosti a verejného poriadku. Od služobnej prísahy colníka sa odvíjajú jeho služobné povinnosti uvedené v ustanovení § 43 a § 44 tohto zákona. Základnou povinnosťou colníka, vychádzajúc z citovaných ustanovení, je dôsledné plnenie si svojich povinností stanovených nielen zákonmi a všeobecne záväznými predpismi, ale aj služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Ustanovenie § 180 zákona č. 200/1998 Z.z. vymedzuje rozsah spôsobov skončenia služobného pomeru colníkov. Ustanovenie § 183 vymedzuje spôsoby skončenia služobného pomeru prepustením. Dôvodom na skončenie služobného pomeru porušením služobných povinností je ustanovenie § 183 ods. 1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z..

Podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. služobný úrad prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým

spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný správny orgán kvalifikoval konanie žalobcu v súlade so zákonom, a to najmä s prihliadnutím na služobnú prísahu colníkov. Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybníť správnosť zisteného stavu veci najmä, čo sa týka žalobcom namietaného nedostatočného zistenia skutkového stavu veci. Správne orgány aj podľa odvolacieho súdu vychádzali z dôkazov, ktoré dostatočným spôsobom preukázali, že žalobca spáchal skutok tak ako bol opísaný v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu, teda že 23. októbra 2008 na stanovisku č. 1 v Čiernej nad Tisou na hranici medzi SR a UA prevzal od colníka P. K. podal dve škatuľky cigariet a on následne podal jednu škatuľku cigariet colníčke A. B. a tento tovar nezaevidoval do prvotnej evidencie vedenej na pobočke v Čiernej nad Tisou a tým umožnil, aby tieto cigarety unikli spod colného dohľadu a dňa 24. októbra 2008 na stanovisku č. 1 v Čiernej nad Tisou na hranici medzi SR a UA po vykonaní colnej kontroly vlaku č. 8861 priniesol do služobnej miestnosti sklenú fľašu nezisteného obsahu a množstva, ktorá mala cez hrdlo nalepenú kontrolnú známku a tento tovar nezaevidoval do prvotnej evidencie vedenej na pobočke v Čiernej nad Tisou a tým umožnil, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu, nakoľko tovar (sklenú fľašu opatrenú kontrolnou známkou) vložil do služobnej tašky a odniesol preč zo služobnej miestnosti. Týmto svojim konaním žalobca porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu.

Odvolací súd vzhľadom na obsah administratívneho spisu, z ktorého bolo potrebné pri súdnom prieskume rozhodnutia vychádzať a ktoré nasvedčuje tomu, že prvostupňový, ale aj druhostupňový správny orgán si zadovážili dostatok skutkových podkladov, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzali, nemal žiadne pochybnosti o legálnosti vykonaných dôkazov, spôsobe vykonania a vyhodnotenia dôkazov, ktoré pre potreby rozhodnutia o prepustení so služobného pomeru príslušníka colnej správy bolo potrebné považovať za dostačujúce a ktoré preukázali konanie žalobcu, v ktorom bolo potrebné vidieť porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom prvostupňový správny orgán odôvodnil, prečo by prípadné ponechanie žalobcu v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Keďže spôsob a intenzita porušenie služobnej disciplíny a služobnej prísahy, ktorej sa dopustil žalobca pri výkone služby colníka tým, že dovolil, aby unikol tovar z colného dohľadu, ako aj to, že v službe toleroval a neoznámil porušenie služobných povinností a služobnej prísahy inými colníkmi, bolo nepochybne preukázané, že toto jeho konanie u neho nedáva záruku na ďalší riadny výkon štátnej služby colníka a aj podľa odvolacieho súdu má významný vplyv na negatívnu mienku verejnosti o colníkoch a narušuje vážnosť colnej správy a aj štátu. Žalobca svojim konaním, tak ako bolo zistené správnymi orgánmi ohrozil dôveru verejnosti v colnú správu a jeho prípadné ponechanie v služobnom pomere by bez akýchkoľvek pochybností bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Zákon o štátnej službe colníkov nie je možné porovnávať s porušením pracovnej disciplíny ostatných pracovníkov, ktorých činnosť je založená na zmluvnom vzťahu a posudzuje sa podľa Zákonníka práce. Vyššia miera zodpovednosti colníkov je teda odzrkadlená v zákone a tomu musia zodpovedať aj vyššie možnosti postihu zo strany nadriadených orgánov. Porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti sa môže colník dopustiť aj z nedbanlivosti a nemusí ísť len o úmyselné konanie, ktoré by mohlo zakladať aj prípadnú trestnú zodpovednosť (viď. Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 09. mája 2002, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sž/35/2002).

Podľa názoru odvolacieho súdu preskúmané rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu sú v súlade so zákonom, vychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, majú požadované formálne i obsahové náležitosti a sú dostatočne odôvodnené. Žalobca svojim úmyselným protiprávnym konaním a nedbanlivým výkonom služobných povinností porušil služobnú prísahu ako aj služobné povinnosti, s ktorými bol riadne oboznámený a ktorých dôsledné dodržiavanie sa od neho dôvodne očakávalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania súd účastníkom konania nepriznal (§ 250k ods. 1 O.s.p.). Žalobca vo veci bol procesne neúspešný a žalovaný hoci mal plný procesný úspech vo veci, nárok na náhradu trov konania zo zákona nemá.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 31. mája 2011

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková